

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน
การประกันคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา*

Strategic Leadership of Educational Administrators Affecting the
Quality Assurance Operations of Educational Institutions Under
the Office of the Secondary Education Area

ทิคมพร เอี่ยมวิโรจน์, อรสา จรุงธรรม และชาณชัย วงศ์สิริสวัสดิ์

Tikumporn Aiemviroj, Arsa Charoontham and Chanchai Wongsirasawat

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, ประเทศไทย

Valaya Alongkorn Rajabhat University under Royal Patronage, Thailand

Corresponding Author, E-mail: tikumporn.aiem@vru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาและสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพของสถานศึกษา 2) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู จำนวน 399 คน โดยคำนวณจากสูตรของ Taro Yamane เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.54) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง ด้านการมีความคาดหวัง และการสร้างโอกาสสำหรับอนาคตขององค์กร ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ร่วม ด้านการคิดเชิงปฏิกิริยา ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ขององค์กร และด้านสนับสนุนวัฒนธรรมองค์กรที่มีประสิทธิภาพ ส่วนสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพของสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.46)

*ได้รับบทความ: 8 มกราคม 2568; แก้ไขบทความ: 25 มีนาคม 2568; ตอรับตีพิมพ์: 3 เมษายน 2568

Received: January 8, 2025; Revised: March 25, 2025; Accepted: April 3, 2025

เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา เป็นประจำปี การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพของสถานศึกษา ประกอบด้วย การกำหนดทิศทางกลยุทธ์ขององค์กร (x_1) การกำหนดวิสัยทัศน์ (x_4) สนับสนุนวัฒนธรรมองค์กรที่มีประสิทธิภาพ (x_6) การคิดเชิงปฏิบัติ (x_3) ด้านผู้นำที่มีความเข้าใจระดับสูง (x_2)

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์; การดำเนินการประกันคุณภาพ

Abstract

This research aimed to: 1) Study the strategic leadership of school administrators and the status of quality assurance implementation in schools. 2) Examine the strategic leadership of school administrators that affects the implementation of quality assurance in schools under the Secondary Educational Service Area Offices. The study employed a quantitative research methodology. The sample group consisted of 399 teachers, determined using Taro Yamane's formula. The research instrument was a questionnaire with a reliability coefficient of .96. Data were analyzed using mean, standard deviation, and stepwise multiple regression analysis.

The research results found that:

1. The overall level of strategic leadership among school administrators was high ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.54). When ranked from highest to lowest, the aspects were: higher-order cognitive leadership, expectations and opportunities creation for the organization's future, shared vision formulation, revolutionary thinking, strategic direction setting, and support for an effective organizational culture. Meanwhile, the overall status of quality assurance implementation in schools was also high ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.46). When ranked from highest to lowest, the aspects were: Development of educational management plans based on school standards, Implementation according to the school development plans, Annual

self-assessment reporting to supervisory agencies, Monitoring and evaluation for continuous school quality development, Internal evaluation and quality assurance within schools, and Setting educational standards for the schools.

2. Strategic leadership of educational institution administrators that affect the overall quality assurance operations of educational institutions consisted of determining the organization's strategic direction (x_1), setting a vision (x_4), supporting an effective organizational culture (x_6), revolutionary thinking (x_3), and leaders with a high level of understanding (x_2), respectively.

Keywords: Strategic Leadership; Quality Assurance Operations

1. บทนำ

ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้โลกเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเกิดเป็นสังคมที่สามารถติดต่อสื่อสารกันได้อย่างรวดเร็วและไร้พรมแดน การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นดังกล่าวเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในยุคที่เรียกว่า ยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งเกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของคนในสังคม ซึ่งทำให้คนไทยต้องเผชิญกับปัญหานานัปการและการที่จะเผชิญปัญหาต่างๆ ได้นั้น ปัจจัยที่สำคัญ “คุณภาพของคน” (อาทิตยา ละครพล, 2560) การจัดการศึกษาในปัจจุบันจึงต้องจัดให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกและให้มีคุณภาพได้มาตรฐานตรงกับความต้องการของบุคคลและสังคมมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคน ซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดของประเทศ กล่าวถึงปัญหาสำคัญของระบบการศึกษาของประเทศไทยว่าคุณภาพการศึกษาถือเป็นปัญหาที่วิกฤตปัญหาหนึ่งที่จะต้องรีบแก้ไข ดังนั้นหลายฝ่ายหลายหน่วยงานได้หาทางแก้ไขปรับปรุงในเรื่องคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของชาติ ดังเช่นตามที่มีการประกาศใช้กฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ(ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายหลักการของการจัดการศึกษาที่เน้นในเรื่องการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและกำหนดรายละเอียดไว้ในหมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2561) เมื่อพิจารณากรอบแนวคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ดังกล่าวแล้วสามารถนำมาปรับใช้กับบริบทการจัดการศึกษาของไทย สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ ในฐานะหน่วยงานที่มีหน้าที่กำหนดนโยบายและแผนการศึกษาของชาติ ได้นำกรอบแนวคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 มาเป็นแนวทางในการกำหนดวิสัยทัศน์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ. 2560-2579 ที่ว่า “การสร้างระบบการศึกษาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ เพื่อเป็นกลไกหลักของการพัฒนาศักยภาพ และขีดความสามารถของทุนมนุษย์ และรองรับการศึกษา การเรียนรู้ และความท้าทายที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21” (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ, 2560)

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาถือเป็นการประกันคุณภาพภายในและเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะต้องมีการจัดทำรายงานประจำปีต่อต้นสังกัดที่เกี่ยวข้องและข้อมูลนั้นสามารถเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำสู่การพัฒนาคุณภาพและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอกและกำหนดให้กระบวนการประเมินคุณภาพของสถานศึกษาทั้งภายในและภายนอกมีความสอดคล้องกันมีกลไกการประเมินฯ ที่มีประสิทธิภาพโดยไม่เป็นการเพิ่มภาระงานแก่ครูผู้สอนและมุ่งหวังให้สถานศึกษาที่ผ่านการประเมินสามารถมีคุณภาพเทียบเคียงได้ในระดับสากล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ซึ่งเป็นรูปแบบของผู้นำที่นำความเจริญผู้นำไปสู่เป้าหมาย การเป็นผู้นำนั้นต้องมีแรงจูงใจต่อผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อให้เกิดการบรรลุผลสำเร็จในงานหรือผู้นำเชิงปฏิรูป ซึ่งเป็นกระบวนการนำเพื่อการเปลี่ยนแปลงมากกว่าการคงที่ ดังนั้นผู้นำเชิงกลยุทธ์จึงต้องสนใจจุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายขององค์การเป็นอย่างมากการเป็นผู้นำที่มุ่งเน้นเป้าหมายต้องอาศัยการประเมินที่เป้าหมายและคุณค่าขององค์การรวมทั้งกำหนดทิศทางขององค์การที่จะเดินไปและให้อำนาจแก่ผู้ปฏิบัติงานให้มีความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานด้วย (รังสรรค์ ประเสริฐศรี, 2544) ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคสมัยใหม่ จึงเป็นผู้มีบทบาทหน้าที่ในด้านการส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาเสนอความคิดเห็นและปฏิบัติงานร่วมกันมีการระดมความคิดใหม่มาสู่การปฏิบัติมีการมอบหมายงานให้บุคลากรทำงาน ให้ความกระจ่างเกี่ยวกับงานและคอยสั่งการต่างๆ ให้ดำเนินไปด้วยดี เสริมสร้างความเข้าใจพร้อมเปิดโอกาสในการตัดสินใจซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการกำกับดูแลและติดตาม เพื่อรับข้อมูลภายในและภายนอกสถานศึกษาในการปฏิบัติงานของบุคลากร โดยผู้บริหารเป็นผู้กำหนดขอบเขตของงาน เป้าหมาย รายละเอียดงานพร้อมอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของบุคลากรให้บรรลุเป้าหมาย (วาสนา บุระพา, 2557) โดยการที่ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สามารถขับเคลื่อนกระบวนการกำหนดทิศทางการสร้างทางเลือก และการนำไปสู่การปฏิบัติผู้นำตามทฤษฎีนี้จะเชื่อว่าการที่จะให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรนั้นไม่ใช่จะอาศัยโชคช่วยแต่จะต้องเป็นผลจากการที่ต้องคอยติดตามสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทั้งภายในภายนอกองค์การ การคาดการณ์ถึงอนาคตขององค์การในระยะยาวและการพัฒนายุทธศาสตร์เพื่อมุ่งไปสู่อนาคตที่พึงประสงค์ ในปัจจุบันสภาวะแวดล้อมขององค์กรมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วหากผู้นำองค์กรไม่มีการปรับตัวก็ยากที่จะบริหารองค์การให้ประสบความสำเร็จได้ ดังนั้นผู้นำองค์กรจะต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับสภาวะของการเปลี่ยนแปลงพร้อมทั้งปรับความคิดการกระทำและวิธีการในการทำงานโดยยึดเป้าหมายขององค์การเป็นสำคัญรวมถึงการทำให้บุคลากรในองค์การและบุคลากรภายนอกมีเจตคติที่ดีกับ

องค์การและผู้นำด้วย (วิโรจน์ สารรัตน์, 2557)

จากเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาที่ดำเนินการจัดการประกันคุณภาพของสถานศึกษาเป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาประกันคุณภาพของสถานศึกษา ผู้บริหารสามารถนำไปเป็นแนวทางในการส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษามีระบบและกลไกการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อเข้ารับรางวัล IOA AWARD ระดับยอดเยี่ยมเป็นการยกระดับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดอย่างมีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับของชุมชนและสังคมต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาและสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
2. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 111,875 คน ปีการศึกษา 2566 (สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ-สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2566) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2566 จำนวน 399 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการกำหนดตัวอย่างกรณีทราบจำนวนประชากรของยามาเน (Yamane, 1967) จากนั้นจึงใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นโดยใช้ภูมิภาคเป็นชั้น

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ประกอบด้วย 6 ด้าน ลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert's Rating Scale) โดยมีผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม 0.96 ตอนที่ 3 สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพของสถานศึกษา ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert's Rating Scale)

(บุญชม ศรีสะอาด, 2560) โดยมีผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม 0.94

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือนำเสนอเครื่องมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนและส่งหนังสือขอเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามผ่านระบบออนไลน์ (Google Form) เพื่อดำเนินการเก็บข้อมูลและขอความอนุเคราะห์ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ครู ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนทางออนไลน์ จำนวน 399 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาและสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพของสถานศึกษา โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และตอนที่ 3 วิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพของสถานศึกษา ใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรหลายตัว สำหรับการเลือกตัวแปรอิสระเข้าสมการถดถอยในงานวิจัยนี้ใช้เทคนิค Stepwise (สุวิมล ติรกันันท์, 2546)

4. สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาและสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพของสถานศึกษา มีรายละเอียดดังนี้ ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา แสดงได้ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (n = 399)

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ขององค์กร	4.29	0.53	มาก
2. ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง	4.32	0.58	มาก
3. ด้านการคิดเชิงปฏิกิริยา	4.30	0.59	มาก
4. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ร่วม	4.30	0.61	มาก
5. ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคตขององค์กร	4.32	0.54	มาก

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
6. ด้านสนับสนุนวัฒนธรรมองค์กรที่มีประสิทธิภาพ	4.27	0.53	มาก
รวมเฉลี่ย	4.30	0.54	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.58) ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคตขององค์กร ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.54) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ร่วม ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.61) ด้านการคิดเชิงปฏิกิริยา ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.59) ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ขององค์กร ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.53) และด้านสนับสนุนวัฒนธรรมองค์กรที่มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.53) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา แสดงได้ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (n = 399)

สภาพงานการประกันคุณภาพของสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.35	0.49	มาก
2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.42	0.51	มาก
3. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.41	0.56	มาก
4. การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	4.37	0.52	มาก
5. การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	4.38	0.49	มาก
6. การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี	4.40	0.46	มาก
รวมเฉลี่ย	4.38	0.46	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.51) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.56) การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.46) การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.49) การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.52) และการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.49) ตามลำดับ

2. วิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของปัจจัยที่พยากรณ์การประกันคุณภาพของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ลำดับการเข้าสมการของปัจจัยพยากรณ์	R	R ²	Adjusted R ²	F
การกำหนดทิศทางการยุทธ์ขององค์กร (x_1)	0.888	0.789	0.788	1481.108*
การกำหนดทิศทางการยุทธ์ขององค์กร (x_1)	0.906	0.821	0.820	906.618*
การกำหนดวิสัยทัศน์ (x_4)	0.909	0.826	0.825	624.557*
การกำหนดทิศทางการยุทธ์ขององค์กร (x_1)				
การกำหนดวิสัยทัศน์ (x_4)				
สนับสนุนวัฒนธรรมองค์กรที่มีประสิทธิภาพ (x_6)				
การกำหนดทิศทางการยุทธ์ขององค์กร (x_1)	0.913	0.834	0.832	495.557*
การกำหนดวิสัยทัศน์ (x_4)				
สนับสนุนวัฒนธรรมองค์กรที่มีประสิทธิภาพ (x_6)				
การคิดเชิงปฏิบัติ (x_3)				
การกำหนดทิศทางการยุทธ์ขององค์กร (x_1)	0.915	0.837	0.835	402.571*
การกำหนดวิสัยทัศน์ (x_4)				
สนับสนุนวัฒนธรรมองค์กรที่มีประสิทธิภาพ (x_6)				

ลำดับการเข้าสมการของปัจจัยพยากรณ์	R	R ²	Adjusted R ²	F
การคิดเชิงปฏิบัติ (x ₃)				
ผู้นำที่มีความเข้าใจระดับสูง (x ₂)				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ด้านผู้นำที่มีความเข้าใจระดับสูง (X₂) มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R²) เพิ่มขึ้นเป็น 0.837 แสดงว่าด้านผู้นำที่มีความเข้าใจระดับสูงสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ ด้านการกำหนดทิศทางการกลยุทธ์ขององค์กร การกำหนดวิสัยทัศน์ สนับสนุนวัฒนธรรมองค์กรที่มีประสิทธิภาพ การคิดเชิงปฏิบัติและผู้นำที่มีความเข้าใจระดับสูง สามารถพยากรณ์การประกันคุณภาพของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาได้ร้อยละ 83.70

ตารางที่ 4 แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple regression analysis) ของปัจจัยในสมการพยากรณ์การประกันคุณภาพของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ปัจจัยที่ศึกษา	b	SEb	β	t	Sig
การกำหนดทิศทางการกลยุทธ์ขององค์กร (X ₁)	0.495	0.041	0.575	12.118	0.000
การกำหนดวิสัยทัศน์ (X ₄)	0.328	0.047	0.433	6.939	0.000
สนับสนุนวัฒนธรรมองค์กรที่มีประสิทธิภาพ (X ₆)	0.240	0.047	0.270	5.122	0.000
การคิดเชิงปฏิบัติ (X ₃)	-0.126	0.049	-0.163	-2.589	0.010
ผู้นำที่มีความเข้าใจระดับสูง (X ₂)	-0.149	0.060	-0.188	-2.504	0.013
R = 0.915 R ² = 0.837					
F = 402.571* a = 0.888					

จากตารางที่ 4 สมการถดถอยของกลุ่มตัวแปรที่ดีที่สุด โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ของการถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ที่อยู่ในรูปคะแนนดิบ คะแนนมาตรฐานและการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติเพื่อจัดลำดับความสำคัญของตัวแปรอิสระและสร้างสมการอธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ ดังนี้ สมการพยากรณ์ ในรูปแบบคะแนนดิบ (raw score equation)

$$Y' = 0.888 + 0.495X_1^{**} + 0.328X_4^{**} + 0.240X_6^{**} - 0.126X_3^{**} - 0.149X_2^{**}$$

สมการพยากรณ์ ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน (standardized equation)

$$Z'_y = 0.575Z_1^* + 0.433Z_4^* + 0.270Z_6^* - 0.163Z_3^* - 0.188Z_2^*$$

5. อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาและสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพของสถานศึกษา ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพของสถานศึกษา ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการประกันคุณภาพของสถานศึกษา มีการวิเคราะห์บริบท สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ตามแนวทางกฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ตามระบบและกลไกการบริหารจัดการในการดำเนินงานการประกันคุณภาพของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาได้ให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และให้ความสำคัญกับด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคตขององค์กร ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ร่วม ด้านการคิดเชิงปฏิบัติ ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ขององค์กรและด้านสนับสนุนวัฒนธรรมองค์กรที่มีประสิทธิภาพตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับนาริรัตน์ คณาจันทร์ (2561) ที่ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ขององค์กรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ การมีวิสัยทัศน์ร่วมและการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการติดตามผลและกิจจกฏมิตผลคือ (2563) ที่ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 19 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 19 โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาเป็นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมในการควบคุมองค์กรให้สมดุลและการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

2. ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยละ 83.70 ซึ่งตัวแปรพยากรณ์ด้านผู้นำที่มีความเข้าใจระดับสูงสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ พบว่า ด้านการกำหนด

ทิศทางการยุทธ์ขององค์กร การกำหนดวิสัยทัศน์ สนับสนุนวัฒนธรรมองค์กรที่มีประสิทธิภาพ การคิดเชิงปฏิบัติและผู้นำที่มีความเข้าใจระดับสูง สามารถพยากรณ์การประกันคุณภาพของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ด้านการกำหนดทิศทางการยุทธ์ขององค์กรถือว่าเป็นสิ่งที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายการนำมาตรฐานไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 (2547) ได้ให้ผู้บริหารสถานศึกษาศึกษาเป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้ ควบคุม ดูแลให้บริหารงานบุคคลในสถานศึกษาสอดคล้องกับนโยบาย ส่งเสริม สนับสนุนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ทั้งนี้ในการดำเนินงานการประกันคุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษา ให้ประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพได้นั้น สถานศึกษามีขั้นตอนในการดำเนินงานการประกันคุณภาพของสถานศึกษาตามกฎหมายกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 โดยสถานศึกษามีการกำหนดทิศทางการยุทธ์ขององค์กร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะให้ครูสามารถทำงานร่วมกันโดยง่ายในทุกระดับเกิดจากภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารแสดงพฤติกรรม การสร้างความชัดเจนแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาและเปิดโอกาสให้บุคลากรทำงานด้วยความเต็มใจ มีการใช้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อให้เกิดความมั่นใจและเข้าใจตรงกัน จึงเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมี คือการมีความเป็นภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาการดำเนินงานของสถานศึกษาให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555) ที่พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติให้เกิดความสำเร็จในระดับมากที่สุด คือด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในการขับเคลื่อนการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาให้เกิดความเข้มแข็งและเป็นระบบอย่างแท้จริงสอดคล้องกับ Murgatroyd & Morgan (1993) ที่กำหนดหลักสำคัญของการประกันคุณภาพ คือการที่สถานศึกษาร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาโดยยึดหลักว่าการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการและเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา โดยที่การประกันคุณภาพต้องประกอบไปด้วยการตรวจสอบและทบทวน

ทั้งนี้เนื่องจากภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นภาวะผู้นำที่มีความทันสมัยทันต่อยุคการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน เป็นภาวะผู้นำที่ผู้บริหารมีความคิดความเข้าใจในการบริหารสถานศึกษาสามารถมองการณ์ไกลกำหนดทิศทางของสถานศึกษาที่สอดคล้องเข้ากับการเปลี่ยนแปลง มีความคิดเชิงปฏิบัติที่สร้างสรรค์ สร้างความคาดหวังและสร้างโอกาสสำหรับอนาคตของสถานศึกษาให้ความสำคัญกับครูและบุคลากรทางการศึกษา พัฒนาความสามารถของครูไปสู่ระดับที่สูงขึ้น กระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานแก่ครู มุ่งเน้นการสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวกกับการสร้างมิตรภาพขวัญกำลังใจทำให้ครูเกิดความรักความสามัคคี เกิดความตระหนักรู้ในหน้าที่ความรับผิดชอบภารกิจและวิสัยทัศน์ มุ่งมั่นพัฒนา

ผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ จูงใจให้ครูเกิดพลังร่วมในการพัฒนาตนเองและพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพของสถานศึกษา ประกอบด้วย ด้านการกำหนดทิศทางการกลยุทธ์ขององค์กร ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ด้านสนับสนุนวัฒนธรรมองค์กรที่มีประสิทธิภาพ ด้านการคิดเชิงปฏิบัติ ด้านผู้นำที่มีความเข้าใจระดับสูง ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้ 1) หน่วยงานทางการศึกษาควรสนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินงานการประกันคุณภาพของสถานศึกษาให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 2) ผู้บริหารสถานศึกษานำภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพของสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากการวิจัยนี้มีขอบเขตการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา ผู้วิจัยจึงขอเสนอให้ศึกษาเพิ่มเติมในประเด็น ดังนี้ 1) ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำหลักของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ไปสนับสนุนการบริหารงานการประกันคุณภาพของสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) ด้านการกำหนดทิศทางการกลยุทธ์ขององค์กร 2) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ 3) ด้านสนับสนุนวัฒนธรรมองค์กรที่มีประสิทธิภาพ 4) ด้านการคิดเชิงปฏิบัติ 5) ด้านผู้นำที่มีความเข้าใจระดับสูง ในพัฒนาการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติตามที่กระทรวงการศึกษาธิการได้ประกาศไว้ การติดตามผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา มีการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา กำหนดกิจกรรมให้ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษา มีแผนปฏิบัติการประจำปีและมีการพัฒนา ส่งเสริมแนวคิดเรื่องการประกันคุณภาพของสถานศึกษา มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการติดตาม ตรวจสอบผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพ โดยคำนึงถึงการพัฒนาตามบริบทของสถานศึกษาที่เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564). กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- กิจติภูมิ พลตื้อ. (2563). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 19. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). อุดรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- นาริรัตน์ คณาจันทร์. (2561). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). อุดรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปนัดดา วรกานต์วิวัฒน์. (2555). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกรุงเทพมหานคร ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 (2547, 23 ธันวาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 121 ตอนพิเศษ 79 ก.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2544). ภาวะผู้นำ. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

- วาสนา บุระพา. (2557). *ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2557). *ภาวะผู้นำ: ทฤษฎีและนันทศาสตร์ร่วมสมัยปัจจุบัน*. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2555). *แนวทางการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมาตรฐานสากล ฉบับปรับปรุง*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ 2560-2579*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สุวิมล ติรกานันท์. (2546). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อาทิตยา ละครพล. (2560). *ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- Murgatroyd, S., & Morgan, C. (1993). *Total quality management and the school*. Buckingham: Open University Press.
- Yamane, T. (1967). *Statistics: An introductory analysis*. (2nd ed.). New York: Harper & Row.